

Số: *8929* /BNN - QLCL

Hà Nội, ngày 29 tháng 10 năm 2015

V/v cung cấp thông tin
phục vụ đại biểu Quốc hội

Kính gửi: Văn phòng Quốc hội

Thực hiện công văn số 2554/VPQH-TV ngày 22/10/2015 của Văn phòng Quốc hội về việc cung cấp thông tin phục vụ đại biểu Quốc hội, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cung cấp thông tin như sau:

1. Những quốc gia xây dựng các rào cản kỹ thuật để hạn chế việc nhập khẩu nông lâm thủy sản của Việt Nam:

Hiện nay, các nước nhập khẩu nông thủy sản lớn trên thế giới, đặc biệt là các thị trường lớn (EU, Hoa Kỳ, Nhật Bản, Trung Quốc...) đang ngày càng đưa ra nhiều quy định (rào cản) về vệ sinh an toàn thực phẩm và an toàn dịch bệnh động vật, thực vật đối với các sản phẩm nông lâm thủy sản nhập khẩu. Các rào cản kỹ thuật được xây dựng ngày càng chặt chẽ, ngoài mục đích bảo đảm sức khỏe của người tiêu dùng còn được sử dụng trong đàm phán, mở cửa thị trường và kiểm soát chặt chẽ thực phẩm nhập khẩu. Các rào cản này đã có những ảnh hưởng không nhỏ đối với việc xuất khẩu nông thủy sản của Việt Nam, cụ thể:

a) Đối với nông sản:

- Thị trường Hoa Kỳ: Theo quy định của Hoa Kỳ, đối với các hoạt chất thuốc bảo vệ thực vật (BVTV) chưa có qui định mức dư lượng tối đa cho phép (MRL), nước xuất khẩu phải xác định và đăng ký với Cơ quan thẩm quyền Hoa Kỳ về mức giới hạn thuốc BVTV cho phép để xem xét và thiết lập mức dư lượng tối đa cho phép cho nông sản đó, trường hợp phát hiện hoạt chất thuốc bảo vệ thực vật vượt mức tối đa cho phép hoặc chưa được thiết lập trên sản phẩm thì bị coi là không phù hợp quy định và bị từ chối nhập khẩu. Việt Nam đã có một số lô hàng trái cây xuất khẩu vào thị trường này bị cảnh báo những chỉ tiêu chưa thiết lập MRL.

- Thị trường EU: hiện tại, EU đã tăng tần xuất kiểm tra một số mặt hàng rau, rau gia vị (rau mùi, ớt ngọt, húng quế, húng bạc hà, cần tây, đậu bắp) và trái cây (thanh long) của Việt Nam lên 20% do phát hiện có dư lượng thuốc bảo vệ thực vật vượt mức cho phép, gây khó khăn cho các doanh nghiệp xuất khẩu.

- Thị trường Đài Loan: Cơ quan thẩm quyền Đài yêu cầu các lô hàng trà phải kèm theo phiếu kết quả kiểm nghiệm thuốc BVTV và dioxin gây rất nhiều khó khăn, tăng chi phí cho doanh nghiệp xuất khẩu của Việt Nam

- Thị trường Indonesia: Cơ quan thẩm quyền Indonesia đã ban hành quy định mới về kiểm tra an toàn thực phẩm xuất nhập khẩu thực phẩm tươi sống có nguồn gốc thực vật. Theo đó, từ ngày 17/2/2016 các nước trong đó có Việt Nam muốn xuất khẩu thực phẩm tươi sống có nguồn gốc thực vật vào Indonesia phải thực hiện cung cấp thông tin theo yêu cầu của Indonesia để xem xét, công nhận hệ thống quản lý an toàn thực phẩm và phòng kiểm nghiệm an toàn thực phẩm. Cơ quan

thẩm quyền Việt Nam cũng có văn bản gửi Cơ quan thẩm quyền Indonesia khẳng định sự không phù hợp với thông lệ quốc tế.

b) Đối với thủy sản:

- Thị trường Hoa Kỳ: Luật Nông nghiệp 2014, bổ sung trách nhiệm thanh tra, kiểm tra an toàn thực phẩm đối với tất cả các loài thủy sản thuộc Bộ Siluriformes (bao gồm *Pangasius*). Cơ quan thẩm quyền Hoa Kỳ sẽ đánh giá quốc gia xuất khẩu vào Hoa Kỳ theo quy định đánh giá tương đương, trình tự thủ tục đánh giá (xử lý hồ sơ, đánh giá thực tế hệ thống của nước xuất khẩu ...) thường kéo dài (5-7 năm), trong thời gian đánh giá tương đương, Cơ quan thẩm quyền Hoa Kỳ có thể sẽ không cho phép nhập khẩu.

- Thị trường Liên minh Kinh tế Á-Âu: Trình tự, thủ tục kiểm tra, công nhận các doanh nghiệp vào Danh sách được phép chế biến, xuất khẩu thủy sản chưa phù hợp với thông lệ quốc tế và các hướng dẫn của Ủy ban CODEX như không căn cứ kết quả đánh giá hệ thống kiểm soát an toàn thực phẩm, an toàn dịch bệnh thủy sản của Việt Nam để làm cơ sở xem xét, công nhận toàn bộ Danh sách, chỉ cấp phép cho từng khách hàng/nhà nhập khẩu LB Nga nhập khẩu hạn chế từ các doanh nghiệp Việt Nam (chủng loại sản phẩm, khối lượng, thời gian xuất khẩu).

- Thị trường Nhật Bản: Mức giới hạn cho phép của một số hóa chất, kháng sinh (*Enrofloxacin*) thấp hơn nhiều so với qui định của EU,.... Hiện nay, Nhật Bản áp dụng mức dư lượng tối đa cho phép với *Enrofloxacin* là 0,01 ppm trong khi EU qui định tổng *Enrofloxacin* và *Ciprofloxacin* trong cá là 0,1 ppm.

- Thị trường EU: Nhuyễn thể hai mảnh vỏ không đủ điều kiện ăn sống phải xử nhiệt ở 90°C trong 90 giây, tuy nhiên, quy định của EU về xử nhiệt cứng nhắc, không công nhận các phương pháp xử lý tương đương (miễn là đáp ứng điều kiện nhiệt độ và thời gian) do Việt Nam đề xuất.

- Thị trường Mexico: Chỉ cho phép nhập khẩu vào Mexico các sản phẩm giáp xác đã nấu chín ở 100°C và tối thiểu trong 90 giây, kèm theo Giấy chứng nhận của Cơ quan thẩm quyền của Việt Nam với lý do tác nhân gây hội chứng EMS/AHPNS trên tôm sú và tôm chân trắng là một rủi ro lớn trên động vật tươi, sống.

- Thị trường Braxin: Thủ tục công nhận doanh nghiệp vào danh sách được phép xuất khẩu thủy sản vào Braxin phức tạp: không có khung thời gian cụ thể về việc đưa tên vào danh sách, quy định về phê duyệt nhãn sản phẩm là thủ tục quá mức cần thiết, gây cản trở đến việc xuất nhập khẩu giữa hai nước; Braxin không cho phép nhập khẩu sản phẩm tôm đông lạnh từ Việt Nam với lý do phải đánh giá rủi ro. Đến tháng 9/2014, Cơ quan thẩm quyền Braxin đã cho phép nhập khẩu thủy sản từ Việt Nam.

2. Việt Nam đã chuẩn bị các giải pháp để đối phó với các rào cản kỹ thuật nêu trên:

- Đối với rào cản kỹ thuật tại từng thị trường: Bộ Nông nghiệp và PTNT đã giao cụ thể các đơn vị trực thuộc tìm hiểu, nắm bắt các quy định của từng thị trường để so sánh với tiêu chuẩn thông lệ quốc tế, cử các đoàn công tác sang làm việc với cơ quan thẩm quyền các nước nhằm tháo gỡ các vướng mắc trong xuất khẩu sản phẩm nông lâm thủy sản, tăng cường phối hợp với cơ quan thẩm quyền nhằm giải quyết các rào cản kỹ thuật thông qua đàm phán ký kết các Thỏa thuận,

Bản ghi nhớ... đồng thời, phối hợp chặt chẽ với cơ quan liên quan tại Việt Nam và cơ quan đại diện của Việt Nam tại nước ngoài để giải quyết. Bộ cũng có văn bản thông báo tình hình và hướng dẫn doanh nghiệp thực hiện các nội dung có liên quan để đáp ứng quy định thị trường.

- Đối với một số nước đưa ra các rào cản không phù hợp với thông lệ quốc tế, Bộ Nông nghiệp và PTNT đã có nhiều văn bản phản đối, đấu tranh, cử đoàn công tác sang làm việc với Cơ quan thẩm quyền nói rõ quan điểm của Việt Nam. Kết quả đạt được cụ thể: Braxin đã dỡ lệnh đình chỉ nhập khẩu thủy sản từ Việt Nam, Nhật Bản dỡ bỏ kiểm tra chặt chỉ tiêu trifluralin, ethoxyquin trong tôm nhập khẩu từ Việt Nam; EU đã dỡ bỏ lệnh tạm đình chỉ kiểm tra tăng cường đối với một số doanh nghiệp xuất khẩu thủy sản Việt Nam; Cơ quan thẩm quyền Đài Loan hứa xem xét trong việc giải quyết các vướng mắc nhập khẩu trà từ Việt Nam.

3. Việt Nam đã có các rào cản kỹ thuật, rào cản thương mại để bảo hộ cho nông lâm thủy sản:

- Về lĩnh vực ATTP: Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã và đang áp dụng các biện pháp quản lý đối với sản phẩm nông lâm thủy sản nhập khẩu vào Việt Nam theo quy định tại Thông tư số 25/2010/TT-BNNPTNT ngày 08/4/2010 của Bộ Nông nghiệp và PTNT hướng dẫn việc kiểm tra vệ sinh an toàn thực phẩm đối với hàng hóa có nguồn gốc động vật nhập khẩu và Thông tư 12/2015/TT-BNNPTNT ngày 16/3/2015 quy định kiểm soát an toàn thực phẩm thực phẩm có nguồn gốc thực vật nhập khẩu theo đúng chuẩn mực quốc tế không những chuyển hướng kiểm soát an toàn thực phẩm nông lâm thủy sản nhập khẩu từ gốc (kiểm tra, công nhận quốc gia, doanh nghiệp nước ngoài trước khi xuất khẩu vào Việt Nam kết hợp kiểm soát chặt chẽ tại cửa khẩu), góp phần bảo vệ sức khỏe người tiêu dùng mà còn sử dụng các quy định nêu trên như là hàng rào kỹ thuật đối ứng trong đàm phán mở rộng thị trường xuất khẩu đối với sản phẩm nông lâm thủy sản của Việt Nam.

Thực hiện 2 Thông tư trên, Bộ Nông nghiệp và PTNT đã đảm bảo chỉ có các quốc gia, doanh nghiệp duy trì hệ thống kiểm soát ATTP tương đương Việt Nam và chuẩn mực quốc tế mới được phép xuất khẩu vào Việt Nam; đã kịp thời đình chỉ xuất khẩu vào Việt Nam đối với 3 doanh nghiệp, tạm đình chỉ xem xét cấp phép các doanh nghiệp đăng ký xuất khẩu nội tạng trắng vào Việt Nam do không đủ điều kiện đảm bảo ATTP. Kiểm soát ATTP tại cửa khẩu trong 9 tháng đầu năm 2015 đã tiêu hủy 09 lô sản phẩm nguồn gốc động vật nhập khẩu do dương tính với bệnh MrNV, VNN và không đảm bảo ATTP theo quy định; đình chỉ 01 lô sản phẩm nguồn gốc thực vật nhập khẩu có dư lượng Chlorpyrifos vượt mức tối đa cho phép.

Hàng năm, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cũng có cử các Đoàn công tác sang thanh tra đánh giá thực tế việc duy trì hệ thống kiểm soát an toàn thực phẩm và an toàn dịch bệnh của một số quốc gia có xuất khẩu sản phẩm nông lâm thủy sản vào Việt Nam như Mỹ, Braxin, Achentina, Đài Loan,...

- Theo Luật Bảo vệ và kiểm dịch thực vật, Pháp lệnh thú y (sắp tới là Luật Thú y có hiệu lực từ 01/7/2016) các cơ quan chức năng của Bộ Nông nghiệp và PTNT đã thực hiện đánh giá rủi ro an toàn dịch bệnh đối với một số loại nông sản của các nước đăng ký. Bộ cũng đã cấm nhập khẩu một số sản phẩm của một số nước do hệ thống kiểm soát dịch bệnh chưa đảm bảo hoặc có bằng chứng về các

dịch bệnh nguy hiểm ảnh hưởng đến chăn nuôi, trồng trọt trong nước.
Vây đề nghị Văn phòng Quốc hội xem xét./.

Nơi nhận:
- Như trên;
- Lưu: VT, QLCL. (05)

BỘ TRƯỞNG

Cao Đức Phát